

Talemanuskript til brug for samrådsspørgsmål B til L 220

Samrådsspørgsmål B

Mener ministeren, at processen omkring miljøvurderingen af Lynetteholmen - som kun omfatter jordopfyld samt andre mindre projekter, men ikke det samlede projekt, herunder byudviklingen der skal omfatte 35.000 indbyggere og 35.000 arbejdspladser samt den nødvendige infrastruktur i form af en Østlig Ringvej/Havnetunnel og metro - lever op til VVM-direktivets intentioner om at vurdere samlede projekter? Vil ministeren samtidig forholde sig til den kritik vedrørende VVM-processen, som professor i miljøret, Peter Pagh, fremfører i artiklen »Hård kritik af VVM-proces for kunstig ø: »Man undersøger heller ikke en halv bro«« bragt i Ingeniøren den 27. februar 2021?

Tak for spørgsmålet.

Som det vil være spørgerne bekendt har der løbende været stillet diverse udvalgsspørgsmål om samme emne. Som jeg lige har kunnet tælle mig til, så har jeg besvaret 10 skriftlige udvalgsspørgsmål herom i 2021.

Jeg henviser til mine besvarelser på udvalgsspørgsmålene nr. 163, 164, 165, 166, 167, 180, 181, 182, 183 og 251.

Præmis for svaret

Der ønskes svar på, om processen omkring miljøvurderingen af Lynetteholmen lever op til VVM-direktivets intentioner om at vurdere samlede projekter.

Den såkaldte ”salami-metode” fremgår ikke eksplicit af spørgsmålet, men jeg lægger til grund, at det ligger implicit i spørgsmålet.

Definition af ”salami-metoden”

Som jeg oplyste udvalget i min besvarelse af udvalgsspørgsmål nr. 180, så er ”salami-metoden” ikke udtrykkeligt defineret i VVM-direktivet.

Kommissionen har dog i en beretning af 23. juni 2003 til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelse og virkning af VVM-direktivet i en fodnote på side 5 skrevet følgende:

[Citat start]

”Med udtrykket ”salami-metoden” refereres til, at et oprindeligt projekt opdeles i en række separate projekter, som hver for sig ikke overskrider den fastlagte tærskelværdi eller ikke anses for at have betydelige miljøpåvirkninger ved den individuelle

gennemgang og derfor ikke kræver vurdering af virkningen på miljøet, men som tilsammen har betydelig virkning på miljøet.”

[Citat slut]

Jeg gentager lige dele af citatet: ”.. et oprindeligt projekt opdeles i en række separate projekter.... og derfor ikke kræver vurdering af virkningen af miljøet...”.

Det er altså en metode til at undgå at vurdere påvirkningen af miljøet af et projekt, fordi det udskilles fra et større projekt – og ikke i sig selv indebærer væsentlige miljøpåvirkninger med det resultat, at bygherre kan undgå at udarbejde miljøkonsekvensvurderinger.

Miljøvurderingerne af Lynetteholm

Jeg mener derfor ikke, at det er korrekt at beskyjde miljøvurderingerne af Lynetteholm for benyttelse af ”salami-metoden”, da man netop ikke forsøger at undgå at foretage miljøvurderinger.

Det er korrekt, at vurderingerne ikke omfatter byudvikling på Lynetteholm, metro eller anlæg af en Østlig Ringvej. Alle ting, som er omtalt i den politiske principaftale af 25. oktober 2018.

Det er derfor ikke nogen hemmelighed, hvad de politiske visioner er for Lynetteholm.

Et er imidlertid visioner, noget andet er konkret planlægning.

Vi er ikke på et stadium i planlægningen af eventuelle efterfølgende projekter, hvor de ville kunne blive inddraget i miljøvurderingen af anlæg af Lynetteholm. Det er således ikke muligt at foretage en konkret miljøvurdering af f.eks. Østlig Ringvej eller metrolinjer, som endnu ikke er planlagt eller politisk besluttet.

Det er også grunden til, at By & Havns udarbejdede miljøkonsekvensvurdering kun omhandler anlægget af Lynetteholm.

Jeg mener derfor ikke, at det er korrekt at anklage projektet for at benytte sig af ”salami-metoden.”

Notat fra Kammeradvokaten

Som det vil være udvalget bekendt, så har vi bedt Kammeradvokaten om at foretage en juridisk vurdering af projektet, herunder også en vurdering af, om projektets miljøvurderinger har anvendt ”salami-metoden.”

Kammeradvokatens notat blev oversendt til udvalget i mandags.

Kammeradvokaten skriver bl.a. i sin vurdering:

[Citat start]

”Der er ikke tale om, at projektet med etablering af Lynetteholm er kunstigt opdelt i mindre dele for at undgå, at der skal foretages en miljøkonsekvensvurdering efter VVM-direktivet. Et spørgsmål i det foreliggende tilfælde om såkaldt ”salami-slicing” er nærmere, om den kumulative virkning af alle relevante (mulige) senere projekter skulle være inddraget allerede nu i miljøkonsekvensvurderingen af etablering af Lynetteholm.

Miljøkonsekvensrapporten skal som nævnt i medfør af VVM-direktivets artikel 5 bl.a. omfatte en beskrivelse af projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet som følge af bl.a. ”kumulationen af projektets virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter” [...]. Ved vurderingen heraf må det antages, at der skal være tale om projekter, som geografisk og kronologisk er knyttede til det omhandlede projekt. VVM-direktivet indeholder ikke en forpligtelse for bygherren til at lade sin ansøgning afvente mulige og ikke-konkretiserede øvrige projekters behandling.

På baggrund Trafikstyrelsens sammenfattende redegørelse af 12. maj 2021 må det lægges til grund, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at foretage en konkret miljøvurdering af byudvikling, en evt. Østlig Ringvej mv., da disse infrastrukturprojekter hverken er planlagt eller i øvrigt politisk besluttede.

Efter det oplyste må det endvidere lægges til grund, at godkendelser af planer eller projekter vedrørende byudvikling eller de øvrige nævne infrastrukturprojekter ikke er nært tidsmæssigt forestående.

På denne baggrund finder vi ikke, at det er i strid med VVM-direktivet, at de foreliggende miljømæssige undersøgelser kun i begrænset omfang behandler de omtalte øvrige mulige infrastruktur- og byudviklingsprojekter. Det bemærkes, at disse projekter efter omstændighederne vil skulle underkastes en særskilt vurdering efter VVM-direktivet og i givet fald vil anlæg og drift af Lynetteholm skulle indgå ved vurdering af den kumulative virkning af disse projekter.”

[Citat slut]

Kritik fra Peter Pagh

I samrådsspørgsmålet har man bedt mig om at kommentere på Peter Pagh's kritik i Ingeniørens artikel "Hård kritik af VVM-proces for kunstig ø: Man undersøger heller ikke en halv bro".

Peter Pagh er citeret for at have udtalt:

[Citat start]

"Ingen ædruelige personer ville lave miljøvurdering af en halv bro. Det er fuldstændig det samme her. Skal man anlægge Lynetteholm, skal de ting, som kræves for at den kan fungere, med, heriblandt infrastruktur. Man kan ikke lave VVM for et projekt, man ikke kender."

Og

"Det giver simpelthen ikke mening at lave en vurdering af det uden også at tage stilling til dét, som vi ved, at vi vil bruge det til. Det er jo ikke, fordi man vil have en hel masse jord smidt op på Lynetteholm, men fordi det har et helt bestemt formål."

[Citat slut]

Jeg deler grundlæggende set ikke Peter Pagh's præmis om, at anlægsloven for Lynetteholm, som vi behandler i Folketinget nu, er et halvt projekt, som f.eks. en halv bro ville være.

Lynetteholm er et selvstændigt og meningsfuldt projekt i sig selv, som tjener primært to formål.

For det første skal det fungere som nyttiggørelsesanlæg for overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter. Det er et tiltrængt projekt på den front, da det eksisterende jorddepot i Nordhavn er ved at være fyldt op.

For det andet vil halvøen, som Lynetteholm kommer til at udgøre, indgå som et væsentligt bidrag til stormflodssikring af hovedstaden.

Hvis man hypotetisk forestillede sig, at det ikke i fremtiden bliver muligt for de politiske partier at blive enige om, hvad Lynetteholm kan anvendes til, når den færdig, så ville det stadig have givet mening at anlægge den nu i 2021. Vi får stadig løst den store udfordring med at skaffe kapacitet til overskudsjord, og vi får stadig taget et stort skridt i retning af at stormflodssikre København.

Den mulige efterfølgende benyttelse af Lynetteholm, når den er fyldt op med jord, til bolig, metro, Østlig Ringvej m.v., er derfor ikke en forudsætning for, at projektet – som det foreligger nu – giver mening.

Derfor er det ikke en ”halv bro”, som Peter Pagh argumenterer med. Det er godt nok en halvø – men et helt projekt!

For lad mig da bare for en ordens skyld slå helt fast, at jeg er fuldstændig enig med Peter Pagh i, at miljøvurdering af en halv bro ville være meningsløst.

Tak.